

HAPİSTE POZİTİF

Küçük Hukuk Rehberi

HAPİSTE POZİTİF

Küçük Hukuk Rehberi

| Önsöz

Hapishane kendi yasaları ve kuralları olan ayrı bir dünyadır. Burada insanın hayatını düzene koyması için zaman gerekir, özellikle ilk kez “parmaklıklar ardındaysa”. Artık özgür olmamak ve arkadaşlardan ve aileden ayrı olmak hayli zorlayıcı olabilir. Özellikle HIV pozitifsen ve bu durumu belki ancak giriş muayenesinde yapılan HIV testiyle öğrendiyse söz konusu olur. Böyle bir şey olduğunda tüm diğer sorunların yanında bir de test sonucuyla baş etmen gerekir. Bu durumda muhtemelen aklında birçok soru olur: HIV pozitif hükümlüler için özel düzenlemeler var mı? Hapishanede tıbbi olarak iyi bakım göreceğim mi? İhtiyacım olduğunda HIV ilaçları alabileceğim mi? Ailem ve arkadaşlarım beni ne sıklıkta ziyaret edebilecek? Posta alabilir ve telefon edebilir miyim? “Dışarıda” bir iş halletmem gerektiğinde bana çıkış izni verilecek mi? Tutukluluk erken sonlandırılabilir mi?

Bu ve başka soruların yanıtlarını bu küçük rehberde bulabilirsin. Ancak sana yalnızca en önemli bilgileri verebilir. Dolayısıyla kişisel soruların ve sorunların olduğunda örneğin ceza infaz kurumunun çalışanlarına ya da tutuklularla ilgilenen derneklerin danışmanlarına danışman gerekir. Buna örneğin *Aidshilfen* (Aids yardımları) dahildir (bkz. s. 35).

Ceza İnfazını Hangi Kanunlar Düzenliyor?

2007 yılına kadar ceza infazı için Almanya'da bütünsel bir federal yasa vardı. Bu tarihten beri 16 federal eyalet kendi ceza infaz yasalarını çıkarabiliyor. Baden-Württemberg, Bavyera, Hamburg, Hessen ve Niedersachsen bunu daha önce yaptı, diğer on bir federal eyalet ise planlama aşamasında. Henüz eyalet yasalarının bulunmadığı yerlerde şimdilik "eski" ceza infaz yasası geçerliliğini koruyor. Aşağıdaki bilgiler de aksi belirtilmemişse federal yasadaki yola çıkmaktadır.

Ceza infaz yasası soruşturma tutukluluğu, gençlerin ceza infazı ve tedbir infazı (= psikiyatri ve bağımlılık terapisi). Bunlar için başka yasalar vardır. Bunun ilgili soruları örneğin bulunduğu ceza infaz kurumunun *Sozialer Dienst* (sosyal hizmetleri) ve tutuklu yardımı yanıtlar.

Yasa Tüm Tutuklulara Eşit Mi Muamele Ediyor?

Evet. Federal ceza infaz yasası ve eyaletlerin yasaları Alman olan ve olmayan ya da erkekler ve kadınlar arasında da ayırım yapmaz – hepsi için aynı yasalar geçerlidir. Yalnızca oturma durumu açığa kavuşturulmamış olan tutuklular için az sayıda istisna geçerlidir (bkz. s. 25).

HIV Pozitif Olanlar için Özel Düzenlemeler Var Mı?

HIV pozitif olanlar için de özel düzenlemeler yoktur. Bu kişilere aynen tüm diğer tutuklara yapılan muamelenin aynısı yapılır. HIV enfeksiyonu, HIV pozitif kişileri mutfak hizmetlerinden, tezgâhtaki ya da ortak eğlence faaliyetlerinden soyutlamak için bir neden değildir. Bu gerekli de değildir, çünkü HIV gündelik temasla bulaşmaz ve gerçekten bulaşma risklerinin olduğu yerlerde kendini ve başkalarını korumak mümkündür.

Buna rağmen sana diğer tutuklulardan farklı muamele ediliyorsa, destek alabilirsin (bkz. "Danışmanlık", s. 35).

Unutma:

- Cinsel (vajinal, anal) ilişki sırasında prezervatif kullan. Kan ve spermilerin ağızla, gözlerle, vücuttaki başka boşluklarla ya da taze yaralarla temas etmesine izin verme. Spermeleri yutma.
- Uyuşturucu alırken her kazam kendi iğnelerini ve aksesuarlarını kullan. İğnelerini ve aksesuarlarını başkalarıyla paylaşma.

Tıbbi Bakımdan Kim Sorumludur?

Tutukluların tıbbi bakımından hapisaneler sorumludur. Bu nedenle kurum doktorları görevlendirirler. Bu doktorlar tutukluları muayene ederler, teşhis koyarlar, tedavilerini yaparlar ve ilaçlarını yazarlar. Yani doktorunu kendin seçemezsin. Ancak kurum doktoru örneğin bir HIV uzmanı tarafından muayene edilmeni ya da hastaneye gönderilmeni isteyebilir.

Özel bir beslenmeye ya da örneğin gözlük ya da işitme cihazı gibi yardımcı araçlara ihtiyacın varsa, bunları da kurum doktorundan talep etmen gerekir. Eroin ikame maddeleriyle tedavi için de yine kurum doktoruna başvurman gerekir: Belki bulunduğu ceza infaz kurumunda „ikame“ sunulmaktadır („*Substitution in Haft*“ broşüründe daha fazla bilgi bulabilirsin).

Kurum doktoru tıbbi gizlilik yükümlülüğüne tabidir: Senin hasta dosyanda ne yazdığını ve doktorla ne konuştuğunu, senin onayın olmadan başka hiç kimse öğrenemez. Ancak kurum doktoru kendini ya da başkalarını tehlikeye attığın görüşündeyse, kurum yönetimine bilgi vermesi gerekir.

İstersem Tıbbi Tedavi Görebilir Miyim?

Tutukluysen makul tıbbi tedavi görme hakkına sahipsin. Ancak istediğin her tedaviyi alamazsın. Kurum doktoru senin örneğin bir HIV tedavisi görmeni reddederse, önce nedenini sor: Belki kan değerlerin henüz HIV tedavisine ihtiyaç duymayacağı kadar iyidir (bkz. altta). Ancak kurum doktoru seni gerekli, yani “zorunlu” bir tedavi görmekten mahrum bırakamaz. Bunu yine de yaparsa buna karşı önlem alabilirsin (bkz. s. 28).

HIV Pozitif Olan Kişilerde Hangi Muayeneler Gereklidir?

Henüz HIV tedavisi görmüyorsan, doktorun yılda en az iki kez bağışıklık sisteminin durumunu kontrol etmesi gerekir. Bunun için senden kan alır, sonra kanın laboratuvarında incelenir. Burada yardımcı hücrelerin ve diğer bağışıklık hücrelerinin sayısı ölçülür. Ayrıca yılda iki ile dört kez arasında virüs yükünün (= kandaki HIV virüslerinin sayısının) kontrol edilmesi gerekir. Doktor bu kan değerlerine bakarak, bir HIV tedavisine başlamanın ne zaman mantıklı olacağını görebilir.

HIV tedavisine başlanmadan önce bir “direnç testi” yapılması önemlidir: Bu kan testi, hangi ilaçların sana etki edeceğini belirler. İlaçlar artık etkili olmadığında ve tedavinin değiştirilmesi

gerektiğinde de yine bir direnç testi yapılması gerekir. Bir HIV tedavisinde kurum doktorunun her üç ile dört ayda bir, tedavinin etkili olup olmadığını kontrol etmek zorundadır. Yardımcı hücrelerin sayısı ve kandaki virüs yükü de bu konuda bilgi verir.

Tutukluysen Nelere Sahip Olabilirim?

Tutuklular hapis hane odalarını kişisel eşyalarıyla donatabilirler. Ancak oda düzensiz olmamalıdır – yani çok fazla eşya doldurmaman gerekir.

Yasalarda bir tutuklunun nelere ve hangi miktarda sahip olabileceği kesin olarak belirtilmemiştir. Ayrıntıları bulunduğu ceza infaz kurumunun *Hausordnung* (kurum yönetmeliğinde) bulabilirsin: Burada günlük kullanılan, örneğin ev ve hijyen ürünleri ya da giysi gibi eşyaların hangilerine izin verildiğine dair bir liste bulunur. Kurum yönetmeliğinde belirtilmeyen bir şeye sahip olmak istiyorsan, bunu talep edebilirsin. Ceza infaz kurumu bu nesneyi alıp alamayacağına karar verir. Karar, hangi nesneyi istediğine, hangi amaçla buna ihtiyacın olduğuna ve her şeyden önce kurumun güvenlik standardına bağlıdır.

Hangi Bilgilendirici Medyalarını Kullanabilirim?

Bilgi edinmekle ilgili temel özgürlük tutuklular için de geçerlidir. Bu nedenle günlük olaylar hakkında bilgi edinebilmek için radyoya ve televizyona izin verilir. Aynı zamanda kitaplara, gazetelere ve dergilere de izin verilir. Başka bir ülkeden geldiysen, kendi ana dilinde okuyacak malzeme gönderebilirsin. Genelde kitapların, dergilerin, radyonun ve televizyonun parasını kendin ödemek gerekir. Ancak kitapları kurumun kütüphanesinden de ödünç alabilirsin. Alman olmayan tutuklular için maalesef burada kendi dillerinde bir şey bulmak zordur.

Elektronik aletler, oyun konsolları ya da bilgisayar kullanıp kullanamayacağın ceza infaz kurumuna bağlıdır. Bu konuda yeni yasalar da tutarlı değildir. Bu arada: Bazı federal eyaletlerde tutukluların hücrelerinde elektrikli alet bulundurmaları durumunda elektrik masrafları için bir katkı payı ödemeleri gerekiyor.

Ziyaretçim Olabilir Mi?

Tutuklular düzenli olarak ziyaret edilme hakkına sahiptir. Ne sıklıkta, ne kadar süreyle ve kaç kişinin ziyaret edebileceğini ceza infaz kurumu belirler – konuyla ilgili bilgiler çoğunlukla kurum yönetmeliğinde bulunur. Yasa yalnızca ayda en az bir saat ziyaret olanağı verilmesi gerektiğine hükmediliyor.

Ceza infaz kurumu ziyaretlere yalnızca başvuru üzerine izin verir. Bu nedenle birinin seni ziyaret etmesini istiyorsan (grup ziyaretleri de mümkündür), gecikmeden bir form doldurman gerekir. Daha sonra ceza infaz kurumu ziyarete izin verip veremeyeceğini kontrol eder. Güvenliği ya da düzen tehlikeye sokacağından ya da senin için zararlı olduklarından çekinirse, kurum ziyaretçileri reddedebilir.

Ziyaretler yalnızca tutuklunun davranışı ya da ceza infaz kurumunun güvenliği bunu gerektiriyorsa gözetim altında tutulabilir.

Mektuplara ve Telefonlaşmaya İzin Veriliyor Mu?

Mektup gönderebilir ve alabilirsin; bunların sayısı sınırlı değildir. Kağıt ve kalemler genelde hapisane tarafından sağlanır, posta ücretini senin ödemen gerekir. İstisna durumlarda kurum yönetimi mektupları okuyabilir, “durdurabilir” (bu durumda mektup teslim edilmez ve geri gönderilir) ya da “emanete verilir” (tahliye edilirken geri verilen kişisel eşyaların arasına koyulur). Bunun için somut nedenler belirtmeleri gerekir. Kurum yönetimi avukatlarla ya da savunmacılarla mektup trafiğini denetleyemez.

Tutuklular aynı zamanda telefonla arama yapabilir ve aranabilirler. Ancak bu bir hak değildir. Ayrıca hapisane telefon görüşmelerini denetleyebilir. Ancak bu yapıldığında sana bu konuda bilgi verilmesi gerekir.

Birçok ceza infaz kurumunda telefon etmek için hapisane çalışanlarıyla ya da sosyal hizmetle görüşmek gerekir. Tutukluların kendilerine ait cep telefonu bulundurmaları yasaktır. Çoğu eyalette telefon görüşmelerinizin ücretini kendileri ödemek zorundadır.

Kendime Paket Gönderebilir Miyim?

Aile mensupların ya da arkadaşların sana yılda üç kez paket gönderebilirler. Doğum günü, paskalya ve Noel ya da başka dinlerin bayramları vesilesiyle olabilir. Ancak buna izin verilirse, üç paketten fazlasını da alabilirsin. Genelde paketler yalnızca talep edildiğinde teslim edilir. Bunların alınması için hapisane “paket pulları” verir.

Paketinin içinde nelerin olabileceğini ve olamayacağını ve paket trafiğinin nasıl yürüdüğünü bulduğun ceza infaz kurumunun bilgi formunda bulabilirsin. Tüm eyalet yasaları besin ve keyif verici maddeler içeren paketlerin alınmasını yasaklıyor.

Hapishanede Dini İncanım Göre Yaşayabilir Miyim?

Tutuklular da dinlerinin kurallarına uyma hakkına sahiptir. Ceza infaz kurumları bunu örneğin ibadet ve çeşitli dini cemaatlerin din adamlarıyla iletişim olanağı sunarak destekler. Dinini uygulamak için ihtiyaç duyduğun eşyalara, örneğin tespihlere, dininin simgelerine ya da önemli yazılarına sahip olabilirsin. Dininin beslenme kurallarına uymak istiyorsan, söz konusu besin mad-

delerini satıcıdan alabilirsin – ancak bunların parasını kendin ödemek zorundasın. Bugün Müslüman tutuklular için tüm ceza infaz kurumlarında dinlerinin kurallarına uygun yiyecekler bulunuyor. Vejetaryen yemekleri de neredeyse her yerde sunuluyor.

Daha az bilinen bir dinin varsa, belki dini ihtiyaçlarının dikkate alınması için sosyal hizmete ya da bir din adamına dinin emirleri ve yasakları hakkında bilgi vermen gerekir.

Başvurularla İlgili En Önemli Noktalar

Herhangi bir şeye ihtiyacın olursa (örneğin kitap ya da bir radyo), ziyaretçi istiyorsan ya da hapisane dışında bir randevuya gitmek istiyorsan (örneğin bir danışma merkezinde), bunun için yazılı başvuruda bulunman gerekir. Daha sonra başvuruya ilgili kararı kurum yönetimi verir. Burada her zaman durum önemlidir. Yani kurum yönetimi, başvurunu kabul edemeyeceğine ya da reddetmesi mi gerektiğini ayrıntılı olarak kontrol etmelidir. Daha sonra kararını sana bildirmesi ve bunu yaparken neden başka şekilde değil de bu şekilde karar verdiğini gerekçeleriyle açıklaması gerekir. Bu çoğu zaman sözlü olarak yapılır. Ancak her şeyi sakın kafayla okuyabilmek ya da birinin açıklamasını isteyebilmek için yazılı bir bildirim isteyebilirsin.

Hapishanede İş Verilir Mi?

Özgürken olduğu gibi hapishanede de çalışma hakkı yoktur. Bunun sonucunda tutukluların da belli bir faaliyette bulunma hakkı yoktur. Ancak bir çalışma yükümlülüğü vardır. Yani sana uygun olan bir işe atanırsan, bunu kabul etmen gerekir. Bu iş için sana para da ödenir (bkz. altta). Çalışma yükümlülüğü 65 yaşını geçenler, hastalıkları nedeniyle çalışamayacak durumda olan tutuklular ve doğum iznindeki kadınlar için geçerli değildir.

Bir meslek eğitimi, bir yeni meslek edinme eğitimi ya da ders de iş olarak kabul edilir. Tahliye edildikten sonra anavatanlarına dönmek zorunda olan tutuklular için de bir meslek eğitimi almak anlamlı olabilir: Bu eğitim ülkelerinde yeni bir başlangıç yapmalarına yardımcı olabilir.

LOKAL
= 20

Hapishanedeki Çalışma için Para Ödeniyor Mu?

Hapishanede çalışan kişilere bir *çalışma ücreti* ödenir. Bu ücret Almanya'da emeklilik sigortası ödeyen tüm çalışanların ortalama gelirinin yaklaşık %9'u kadardır. Yani bu oldukça düşük bir paradır. Ayrıca beş ödeme basamağı vardır. Bir işin hangi basamağa dahil olduğu, iş için ihtiyaç duyulan bilgilere ve yeteneklere bağlıdır.

Çalışma ücretini serbest olarak kullanamazsın. Hapishane bunu aşağıdaki şekilde dağıtır:

- ➔ Çalışma ücretinin üçte yedisini (3/7), satıcıdan alışveriş yapmak için kullanabileceğin *Hausgeld* oluşturur. Hausgeld haczedilemez.
- ➔ Çalışma ücretinden bir *Überbrückungsgeld* (geçiş dönemi parası) biriktirmen gerekir. Bu parayı ceza infaz kurumunun adına bir hesaba yatırır. Bunun amacı tahliye edildikten sonraki ilk dört hafta, geçimini güvenceye almana yardımcı olmaktır. Geçiş dönemi parası da haczedilemez. Ancak tutukluluk bittiğinde sosyal yardım ya da işsizlik parası II (*Hartz IV*) hakkını kısıtlar.
- ➔ *Eigengeld* çalışma ücretinin geri kalanından ve yatırılan diğer paralardan (bkz. altta) oluşur. Eigengeld konusunda

serbest olarak karar verebilirsin. Daha sonra bu parayı kullanmak istediğinde, hapishanenin bunu yatırmaması gerekir. Eğer borçların varsa ya da ailene nafaka ödemen gerekiyorsa, *Eigengeld* haczedilebilir.

Kendi kusurun olmadan çalışmazsan (örneğin hasta olduğun için), aylık yaklaşık 30 € *Taschengeld* (harçlık) alırsın. Harçlık haczedilemez.

Tutukluyken Mali Destek Alınabilir Mi?

Aile mensuplarının yanında başka kişiler de istedikleri zaman senin adına para yatırabilirler, bu para *Eigengeld*'e eklenir. Bu parayı belli bir amaçla kullanmak istersen (örneğin televizyon için), bir *zweckgebundene Einzahlung* tavsiye edilir: Burada ödemeyi yapan kişi, paranın hangi amaçla kullanılacağına dair bir not yazar. Hapishanelerin büyük çoğunluğunda nakit para bulundurmamak yasaktır.

Muhtaç durumdaysan ve hapishanenin ödemediği bir şeye ihtiyacın varsa *Sozialhilfe* (sosyal yardım) alma hakkın vardır. Bulduğun ceza infaz kurumunda örneğin serbest giyime izin veriliyorsa ama sen bunları alabilecek durumda değilsen, masrafları sosyal yardım dairesi üstlenir. Masrafların katkı payını ödeyemiyorsan, takma diş masrafını da bu kurum karşılar. Yani sosyal yardımın ödenip ödenmeyeceği duruma bağlıdır.

İnfazın Hafifletilmesi Nedir?

“Lockerungen des Vollzugs” söz konusuysa, tutuklular ceza infaz kurumundan belli bir süre için ayrılabilirler. Hafifletme düzenlemeleri arasında örneğin şunlar bulunur:

- ➔ **Außenbeschäftigung:** Hapishane personelinin gözetimi altında ceza infaz kurumunun dışında çalışırsın.
- ➔ **Ausführung:** Ceza infaz kurumundan örneğin bir danışmanlık randevusuna gitmek için ayrılabilirsin. Bu sırada hapishane personeli sana eşlik eder.
- ➔ **Ausgang:** Ceza infaz kurumundan kısa bir süre için eşlikçi olmadan ayrılabilirsin.
- ➔ **Freiung:** Gündüzleri ceza infaz kurumunun dışında çalışıp akşamları tekrar geri dönersin. Freiung sırasında gözetim yoktur.
- ➔ **Hafturlaub:** Ceza infaz kurumunun dışında bütün bir günün gözetimsiz olarak geçirebilirsin.

Hafifletmelerin amacı hapishanenin dışında sosyal iletişim kurulmasına olanak vermek, tutukluluktan sonra topluma geri dönüşü kolaylaştırmak ve tutukluluğun olumsuz etkilerini ortadan kaldırmaktır.

Hafifletme için başvuruda bulunmak gerekir. Bu bir hak değildir. Ancak hapishane yönetiminin durumunu ayrıntılı olarak incelenmesini ve sonra sana bu izni verip vermeyeceğine karar vermesini talep edebilirsin. Yasaya göre hafifletmelere yalnızca tutuklunun kaçma ya da yeni suçlar işleme tehlikesi yoksa izin verilir.

Alman Olmayan Kişiler için Hafifletme Mümkün Müdür?

Alman pasaportu olmayan kişiler de hafifletme başvurusunda bulunabilirler. Ancak hapishanenin bunlara izin verip vermeyeceği, Almanya'dan sınır dışı edilip edilmediğine ve tutukluluktan sonra ülke dışına gönderilip gönderilmeyeceğine bağlıdır. Eğer sınır dışı tutukluluğu hükmü verildiyse hafifletme söz konusu olmaz. Sınır dışı etme işlemi henüz devam ediyorsa, hafifletmeler genel olarak reddedilmez: Burada hapishane yönetiminin özel durumu kontrol edip karar vermesi gerekir.

Aynı kural *offener Vollzug* için de geçerlidir (burada gündüzleri ceza infaz kurumunun dışında çalışırsın ve akşamları geri dönersin): Alman olmayan tutuklular da buraya nakledilebilir. Ancak oturma durumu açığa kavuşturulmadıysa ya da sınır dışı edilmeden kesinleştiyse, bu olanak sınırlıdır.

İstersem Başka Bir Hapishaneye Gönderilir Miyim?

Yeniden entegre olman bunu gerektiriyorsa başka bir ceza infaz kurumuna nakledilebilirsin. Bunun için bir başvuruda bulunmak ve nakledilmenin senin için neden önemli olduğunu gerekçesiyle açıklaman gerekir. Nedenlerden biri örneğin seni daha sık ziyaret edebilmesi için ailene daha yakın olmak istemen olabilir. Bir başka neden, meslek eğitimi almak istemen ya da bulunduğu ceza infaz kurumunda verilmeyen eroir ikame maddeleriyle tedaviye ihtiyacın olmasıdır (ikame).

Hapishanede Hangi Cezalara İzin Verilir?

Yasa tutuklulara hangi cezaların ya da "disiplin önlemlerinin" uygulanabileceğini açıkça söyler. Kurum yönetimi

- ➔ İhtar vermek
- ➔ Hausgeld'i, okunacak malzemeyi, televizyon ve radyo yayını, boş zaman değerlendirme eşyalarını ve ortak aktiviteleri sınırlamak ya da engellemek
- ➔ Çalışmayı engellemek
- ➔ Dışarıyla iletişimi kısıtlamak
- ➔ Hücre cezası (özel güvenli bir sitede) gibi cezalar verebilir.

Ancak bu tür yaptırımlara yalnızca tutukluların ceza infaz yasasını ya da ceza infaz kurumunun kurum yönetmeliğini ihlal ederse ve bu kanıtlandıysa izin verilir. Bunun için kurum yönetiminin hukuki duruma açığa kavuşturması ve tutukluları sorgulaması gerekir – yani burada da hukuk devletinin temel ilkeleri geçerlidir.

Kurum yönetimi her ihlale bir disiplin önlemiyle tepki vermek zorunda değildir: Bunu anlamlı bulup bulmadığına karar verebilir. Ancak bir yaptırım mutlaka makul olmak zorundadır. Yani örneğin küçük suçlar ağır bir şekilde cezalandırılmaz.

Adaletsiz Muamele Gördüğüme İnanıyorsam Ne Yapabilirim?

Ceza infaz kurumunun kararını ya da önlemini kabul etmiyorsan, buna karşı önlem alabilirsin: Bir şikayette (hapishane müdürüne ya da başka amirlere), bir itirazda bulunabilir (bu yalnızca Bremen, Hamburg ve Schleswig-Holstein eyaletlerinde mümkündür) ya da bir dava açabilirsin (*Strafvollstreckungskammer, Landgericht*'te). Çünkü tüm yurttaşlar gibi tutukluların da resmi makamların kendilerini ilgilendiren kararlarını inceletirme hakkına sahiptir.

Ancak dava açmadan önce başka yollar denemelisin. Bunların arasında özellikle hapishane görevlileriyle, bunların amirleriyle ya da kurum yönetimiyle ayrıca kurul komisyonu ya da tutuklu temsilciliğiyle görüşmeler sayılabilir. Örneğin derneklerin, yabancılara yönelik grupların ya da danışma merkezlerinin harici çalışanlardan destek isteyebilirsin. Sorunlar konuşma yoluyla çoğu zaman basitçe ve hızla çözülebilir – ve masraflı ve stresli bir hukuki anlaşmazlıktan kaçınabilirsin.

Ancak bazen yine de bir dava açılır. Bu durumda tutuklular bir “avukat tutma zorunluluğu” yoktur. Yani kendini bir avukata temsil ettirmen gerekmez, bunu kendin de yapabilirsin. Muhtaç durumdaysan ve davanın masraflarını karşılayamazsan ve davayı kazanma olasılığın yüksekse, *Prozesskostenhilfe* (“dava masrafı yardımı”) başvurusunda bulunabilirsin.

Hapisten Erken Tahliye Edilebilir Miyim?

Birçok tutuklu henüz hapis cezasının tamamlamadan tahliye edilir. Yasa bununla ilgili olarak tüm (yani yabancılar da dahil) tutuklular için geçerli olan aşağıdaki olanakları öngörüyor:

- Hapis cezasının üçte ikisi tamamlandığında, yetkili makam tutuklunun şartlı tahliye edilip edilemeyeceğini inceler (Ceza Yasası 57. maddesi) – yani bunun için başvuruda bulunmak gerekmez. Özel durumlarda ceza süresinin yarısı tamamlandığında da tutukluluk sona erdirilebilir; ancak burada inceleme için başvuru yapılması gerekir. İnfaz makamı yalnızca tutuklunun başka suç işlemeyeceğini varsayabiliyorsa erken tahliyeye karar verir.
- Hasta tutuklular, hastalıklarının hapisanede (artık tedavi edilemiyorsa ya da sağlık durumları tutukluluk nedeniyle kötüye gidecekse tutukluluğun sağlık nedeniyle durdurulması başvurusunda bulunabilirler. Bugün bu durum HIV enfeksiyonu için nadiren geçerlidir, çünkü çoğu durumda iyi bir şekilde tedavi edilebilmektedir.

- Tüm tutuklular bu yolla tutukluluklarının sona erdirilmesi için her zaman bir *Gnadenantrag* (“af başvurusunda”) bulunabilirler. Ancak böyle bir başvuru yalnızca erken tahliye olanaklarının tümü incelendikten ve reddedildikten sonra mümkündür.

Alman Olmayan Kişiler De Erken Tahliye Edilebilir Mi?

Prensipte evet, çünkü yasa tüm tutuklulara eşit muamele eder. Ancak oturma durumu açığa kavuşturulmamışsa, şartlı erken tahliye (Ceza Yasası 57. maddesi) yalnızca ender olarak kabul edilir. Ama reddedilmen durumunda her zaman olayın tekrar incelenmesini isteyebilirsin.

Özel olarak Alman olmayan tutuklular için tutukluluğu erken bitirmek ya da durdurmak için aşağıdaki olanaklar vardır:

- ➔ Federal hükümet birçok ülkeyle, Almanya'da hüküm giyen yabancıların vatandaşlığına sahip oldukları ülkeye iade edilebilmeleri konusunda anlaşmıştır. Bu durumda ceza bu ülkede infaz edilir.
- ➔ Sınır dışı edilmen kesinleştiyse, hapis cezasını durdurmak mümkündür (§ 456a Strafprozessordnung). Bu ya otomatik olarak ya da tutuklunun başvurusu üzerine yapılır. Çoğunlukla cezanın üçte ikisi tamamlanmadan tutukluluk durdurulur. Ardından anavatanına geri dönmek üzere sınır dışı edilirsin. Ancak Almanya'ya geri döndüğünde, kalan cezanı çekmek üzere tekrar hapse girmen gerekir. Bu durumda bu kural, Almanya'yı belli bir süre için terk etmek zorunda olman ve sonra tekrar ülkeye girebildiğinde de

geçerlidir. Resmi makamların broşürleri işleyişin tam olarak nasıl olduğu konusunda bilgi vermektedir. Sosyal hizmete bunlara nasıl ulaşabileceğini sor.

Hapishane Yerine Uyuşturucu Terapisi: Bu Mümkün Mü?

Uyuşturucu nedeniyle hüküm giydysen, uyuşturucu terapisi görebilmen için hapis cezanı "ertelenebilir". Ancak § 35 Betäubungsmittelgesetz uyarınca *Therapie statt Strafe* ("Ceza Yerine Tedavi") otomatik olarak kabul edilmez: Bunun için kendin başvuruda bulunmak zorundasın. Ayrıca terapi göreceğin bir yer bulmak için kendin uğraşman beklenir. Harici uyuşturucu danışmanları ya da kurumun sosyal hizmeti bu konuda yardımcı olabilir.

"Ceza yerine terapi", hapis cezasının iptal edildiği anlamına gelmez: Örneğin uyuşturucu terapisine başlamazsan ya da erken bırakırsan ceza infaz edilebilir. Ancak bir terapi kuruluşunda geçirdiğin zamanın hapis cezana sayılması gerekir.

Diplomatik Temsilciliğin Hapishanede Olduğumu Öğreniyor Mu?

Eğer istersen hapishane anavatanının diplomatik temsilciliğine, tutuklu olduğunu haber vermek zorundadır. Ancak hapishane kendiliğinden ya da senin isteğine rağmen bunu yapamaz.

Sorularım ya da Sorunlarım Olduğunda Kime Başvurabilirim?

Hukuki soruların varsa ceza infaz kurumunun sosyal hizmetine başvurabilirsin. Ceza infaz kurumu sana bilgi vermekle ya da başka kurumlardan gerekli bilgileri almanı sağlamakla yükümlüdür. Ayrıca *Strafvollzugsarchiv, Fachbereich 6 Universität, 28353 Bremen (Faks: 0421 / 218 9316, info@strafvollzugsarchiv.de)* de hukuki soruları yanıtlamaktadır.

Ayrıca uyuşturucu kullanıyorsan, borçların varsa, HIV pozitifsen ya da HIV/Aids, HIV testi ve diğer bulaşıcı enfeksiyonlarla ilgili soruların varsa da danışmanlık hizmeti alabilirsin: Neredeyse her ceza infaz kurumunda tutuklularla ilgilenen ve sana tahliye edildikten sonra da eşlik edebilecek derneklerin çalışanları bulunur. Bunların arasında örneğin tutuklu yardımları, uyuşturucu danışmanlıkları ya da *Aidshilfen* (Aids yardımları) sayılabilir. HIV pozitifsen ya da Aids hastasıysan, HIV terapisi görüyorsan ve Almanyadan sınır dışı edileceksen de danışmanlık hizmeti alman önemlidir: Anavatanında HIV terapisini sürdüremeyeceksen sınır dışı edilmeye karşı mahkemeye başvurabilirsin. Yakınındaki Aids yardımı ve mülteci kurulu sana bu konuda destek olur.

Aidshilfen ve diğer yardım derneklerin adreslerini ceza infaz kurumunun sosyal hizmetinden ya da *Deutsche AIDS-Hilfe (Wilhelmstr. 138, 10963 Berlin, Tel. 030 / 69 00 87-00, Faks 030 / 69 00 87-42)* den alabilirsin.

Bilgi Kaynakları

Deutsche AIDS-Hilfe ya da yerel Aidshilfen tarafından (adresler için bkz. üstte) HIV, hepatit ve cinsel ya da uyuşturucu tüketimi yoluyla bulaşabilen enfeksiyonlar hakkında ücretsiz broşürler sipariş edebilirsin (bunların gönderilmesi için önceden ceza infaz kurumundan izin alman gerekir).

İşte birkaç seçenek:

- ➔ Safer Use – Uyuşturucu Kullanımında Risklerin En Aza İndirilmesi (Almanca ve Rusça olarak da temin edilebilir)
- ➔ Sakin ol! Kendini koruyabilirsiniz! Tutuklular için HIV ve Hepatit C Virüslerine ilişkin Bilgi (Almanca ve Rusça olarak da temin edilebilir)
- ➔ Substitution in Haft (Almanca olarak mevcuttur)
- ➔ Tattoo und Piercing in Haft (Almanca olarak mevcuttur)
- ➔ Medizinische Versorgung in Haft (Almanca olarak mevcuttur)
- ➔ Gesundheitstipps für Männer in Haft (Almanca olarak mevcuttur)
- ➔ Gesundheitstipps für Frauen in Haft (Almanca olarak mevcuttur)
- ➔ Positiv in Haft (Almanca olarak mevcuttur)

IMPRESSUM

© Deutsche AIDS-Hilfe e.V.
Wilhelmstr. 138, 10963 Berlin
Internet: aidshilfe.de
E-Mail: dah@aidshilfe.de

2012

Bestellnummer: 022042

Textgrundlage: Kai Bamann
Redaktion: Bärbel Knorr, Christine Höpfner
Bearbeitung: Christine Höpfner
Übersetzung: Fachübersetzungsdienst
Gestaltung: Die Goldkinder GmbH, Berlin
Druck: Druckerei Conrad GmbH, Oranienburger Str. 172, 13437 Berlin

DAH-Spendenkonto:
Nr. 220 220 220, Berliner Sparkasse, BLZ 100 500 00
online: www.aidshilfe.de

Sie können die DAH auch unterstützen, indem Sie Fördermitglied werden. Nähere Informationen unter www.aidshilfe.de oder bei der DAH. Die DAH ist als gemeinnützig und besonders förderungswürdig anerkannt. Spenden und Fördermitgliedschaftsbeiträge sind daher steuerabzugsfähig.

